

Grote Zilverreigers over Telpost Oelemars

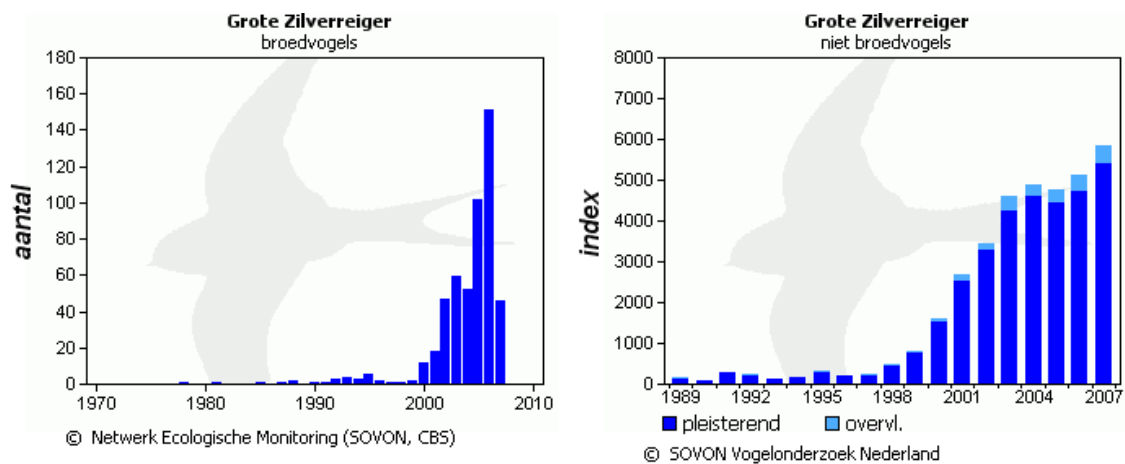
Inleiding

Op elke telpost zijn er soorten die de tellers in het bijzonder aanspreken. Elke keer worden ze weer bij het overvliegen met enthousiasme begroet en verschijnen ze dezelfde dag nog in vetdruk op www.trektellen.nl. Ze worden door de tellers aangeduid als Dikke Krent (in de pap) of Vetdrukje, al naar gelang het vocabulaire van de teller. Een van deze soorten is de Grote Zilverreiger. De aantallen van deze bijzondere soort hebben we uit de excelbestanden van Telpost Oelemars gelicht en bewerkt, zodat de spectaculaire ontwikkeling goed te zien is.

Broedvogels en niet-broedvogels

Het eerste recente Nederlandse broedgeval stamt uit 1978. Na een periode met afwisselend wel en niet broeden nam vanaf 1991 het aantal broedgevallen toe met maximale aantallen tussen de 50 en 143 broedparen. De vogels broeden voornamelijk in de Oostvaardersplassen. Door droogvallen van een deel van de Oostvaardersplassen (runderen hadden een dijk vernield), was het aantal broedparen daar in 2007 met 100 paar afgenomen.

Ten noordoosten van Nederland verblijven grote aantallen Grote Zilverreigers als niet-broedvogels bv. bij de Dümmersee en het Steinhuder Meer, waarbij op beide locaties honderden Grote Zilverreigers overwinteren. In Zuid-Zweden en bij Rügen heb ik ook al eens in september niet-broedende Grote Zilverreigers waargenomen. De herkomst van deze grote aantallen is mij onbekend, vermoedelijk zijn ze afkomstig uit Oost-Europa.

De beide bovenstaande kaartjes (afkomstig van www.sovon.nl) geven de snel toenemende stijging van broedvogels (links) en niet-broedvogels (rechts) in Nederland weer.

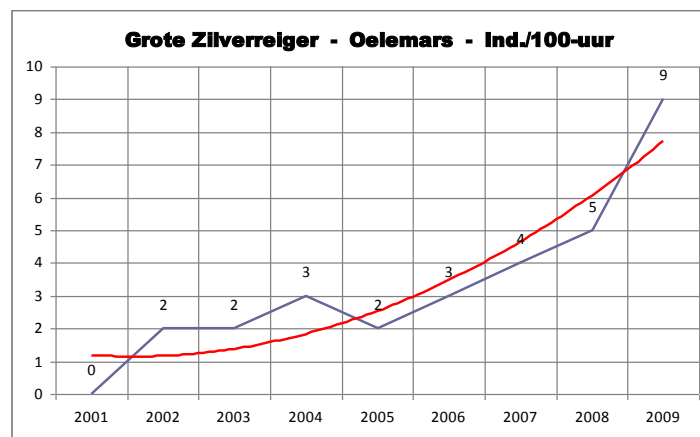
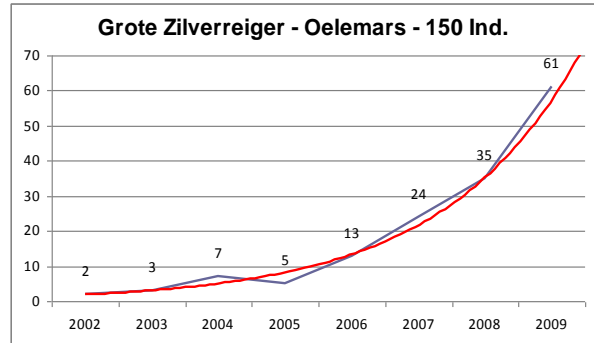
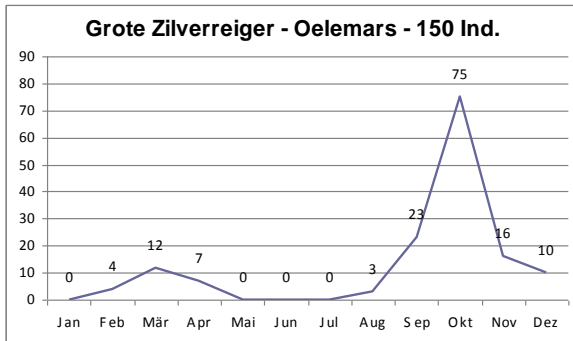
Doortrek over Telpost Oelemars

Hoewel de ligging van de telpost niet doet vermoeden dat hier grote aantallen Grote Zilverreigers zouden passeren, zijn hier sinds de oprichting van de telpost op 1 september 2001 hier toch 150 overvliegende exemplaren gezien.

De laatste jaren lijkt het of de Grote Zilverreiger in toenemende mate doortrekt en zelfs een explosieve ontwikkeling kent. Als we data vanaf 1 september 2001 t/m eind 2009 op een rij zetten, zien we het volgende beeld: een sterk stijgende lijn die spectaculair steeds steiler omhoog gaat. In 2009 werden zelfs 61 overvliegende vogels waargenomen. De laatste jaren zijn er door de FPU-regeling van de schrijver steeds meer teluren op de telpost doorgebracht en om deze toename in telintensiviteit te neutraliseren is het jaartotaal omgerekend naar aantallen per 100 teluren. De toename blijkt dan na een iets meer geleidelijke stijging vanaf

het begin van onze tellingen toch ook in de laatste teljaren sterk toe te nemen. Er staat eveneens een grafiek bij, waarbij de 150 waargenomen Grote Zilverreigers per maand staan aangegeven. De piek van de doortrek ligt duidelijk in oktober, maar ook in november en zelfs in december kunnen nog overtrekkende Grote Zilverreigers worden gezien. Tijdens de najaarstrek worden meer vogels gezien dan in het voorjaar.

*Doortrek Grote Zilverreiger over Telpost Oelemars
(Foto: Wolfgang Waanders)*

Dat de overtrekkende vogels af en toe belangstelling hebben voor het terrein van de Oelemars blijkt uit koerscorrecties en het soms omdraaien en terugkeren tijdens de vlucht om dan toch maar uiteindelijk weer verder te vliegen. Sporadisch landen de vogels ook en verblijven soms een paar uur rustend of foeragerend bij de ondiepe en moerasachtige delen van de zandafgraving. Met dank aan Wolfgang Waanders die voor de telpostgrafieken en de foto heeft gezorgd.

Ben Hulsebos, Houtstraat 4, 7581 BH Losser